Devlet Nüshası

CAM-İŞ

Sahibi
İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası
Neşriyatı idare edenler:
Nevzat Şeker, Hüseyin Kara
Lütfi Ak.

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malındır
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

Gayri siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

SAYI 32 — Her ayın 1 inde çıkar — Adres: Şişe ve Cam İşçileri Sendikası, Paşabahçe — İstanbul — 1 HAZİRAN 1955 — Fiatı: 10 Kuruş

Emeğinin karşılığını istemek işçilerin en tabii hakkıdır

Hasan Türkay

Dünyanın her tarafında sermaye sahipleri çalıştırdıkları kimselerden vermekte olduğu ücretin karşılığını isterler. Buna karşılık da çalışan bir kemse sermaye sahibinden emeğinin karşılığını istemesi en tabii hakkıdır. Günün realitesi budur. Fakat tarih göstermiştir ki, çalıştıranlar, yani sermaye sahipleri, çalışanların bir hakkı ile karşılığını vermemiş sermayesine güvenerek daima tahakküm zihniyetile hareket etmiş ve kazançlarını büyük kütleleri istismar etmek suretiyle günün rayiçlerine göre çok dun ücret vermek cihetine gitmişlerdir. Bu itibarladır ki, çalışanlardan fazla randıman isteyememiş, bu suretle sanayii çok ağır adımlarla istenilen merhaleye yükselememiştir. Çalışanlar ise teşkilâtlara sahip olmadıkları için ferdî müracaatları ve teşebbüsleri, kuvvetli sermaye karşısında her zaman akamete uğramaya mahkûm olmuştur.

947 senesinde 5018 sayılı Sendikalar Kanunu mer'iyete girdikten sonra memleket ölçüsünde işçiler arasında aklı selim kimseler tarafından Millî Sendikalar kuruldu. Böylelikle kanunlar ışığı altında haklarını aramak imkânı bulabildiler. Ancak, bu günkü mevzuatın kifayetsizliği her yönden tekâmül etmiş işçilerin emeğinin karşılığını almalarına hizmet etmekten uzak bulundular. Hattâ bazı sermaye sahipleri bu gün dahi işçiler tarafından yapılan samimi tekliflerin yersiz zamansız ve şımarıklıkla itham ettiklerini de görmekteyiz. Şunu da itiraf ederim ki, şahsi kazancımdan ziyade memleket menfaatlerine uygun sadece işçilerinin refahını düşünmek suretile emeğin karşılığı seve seve verenler de mevcuttur.

Şimdi gelelim kendi iş yerimize, geçen sayıda (hakikat acıdır) başlıklı yazımızda bazı kimseler kocunduğunu, ifade etmek istediğimiz mevzuu kendi zaviyesinden başka başka tefsir ettiklerini müşahede etmiş bulunuyoruz. Bu gibilere şunu söyleyebilirim ki, her şey den evvel memleketimizin âli menfaatlerini ön plânda tutarız ve yazımızda tamamen samimiyiz. Bütün arzumuz müessesemizin tutmuş olduğu müsbet yola eski alışkanlıklarından olacak ki, bazı kimselerin de ayak uydurmalarıdır. Bunu da istemek tabiî hakkımız değil midir? Biz şuna inanıyoruz ki, kriz devresini atlatmış, artık istikrar bulmuş olan müessesemiz kendi kalkınmasile beraber mensuplarının da kalkınmasını sağlamaktan ibarettir. Hiç kimse iddia edemez ki, bu günkü ücretler kifayetlidir. Fakat bu

(Devamı 4. sahifede)

İşçi Sigortaları umumî heyeti toplandı

İşçi Sigortaları Genel Kurulu 30 Mayısta Ankarada toplanmıştır.

Sigorta mevzuu ile alâkalı meselelerin görüşüleceği toplantıda, işçi delegeleri ihtiyarlık sigortası mevzuunda oldukça fazla faaliyet göstermektedirler.

İş kolumuzu, işçi delegesi olarak Nevzat Şeker, işverenler adına ise Bakırköy Kartaltepe Cam imalâthanesi sahibi Cevdet Donat temsil etmektedir.

Bu yıl Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikaları işverenleri sigorta kongresine katılamamışlardır. Üç yıl müddetle Cam sanayii işverenlerini Cevdet Donat sigortada temsil edecektir.

Toplantı dört gün devam edecektir.

Yirminci asırda yüzyirmi kilo yük sırtla taşınmaz

Senelerin ilerlemesi ile insanların da bir hamle ileriye gitmesi bir hakikattir. Meselâ: Büyüklerimizin anlattıklarına göre tarihlerden okuduklarımız neticesi insanlar durmadan ilerlemiş ve her sene yeni icatları ile insanları medeniyet ulaştırmışlardır. Dün insanların yaptıklarını bugün makine yapmaktadır, dün insanın yapamadığı işleri bugün makine iki misli randımanla yapmaktadır. Bu sayede insanlar sırtla yük taşımaktan kurtulmuş artık bir nebze olsun refaha kavuşmuşlardır. Arabada olan binlerce kilo ağırlığındaki yükü modern vinçlerle boşaltmak ve istif yapılmaktadır. Kendi cam sanayiimize göz atacak olursak burada da bir çok bir çok ilerlemeleri sıralamak mümkündür. Sayın müdür Şahap Kocatopçu modern makinenin kıymetini pek iyi takdir ettiği içindir ki, gelir gelmez bir milyon liralık döviz çıkartarak iş yerine modern makineler temin etmeğe uğraşmaktadır. İş yerimiz modernleştikçe işçilerimiz de refaha kavuşmaktadır. Senelerden beri 100-120 kilo soda çuvalları sırtla motörden veya vapurdan çıkartılıp arabaya konur ve Ambarın önünden yine sırtla alınarak yüzlerce çuvalların üstüne çıkıp istif edilmektedir. Günde binlerce ton sodayı sırtla taşıyan meydan ve harman işçileri bu cefadan kurtulmalıdır. Yirminci asırda insanların sırtla yük taşıması iş yerimi yüz sene geriye götürmektedir. Bu makine devrinde modern bir vinçle işçilerimiz bu azabtan kurtulacağı muhakkaktır. Bu işi yapan işçiler ağır işçi sınıfına girmektedir amma insanın tahammül edeceği bir işsel ağır işçiye yaptırılır, değilse yaptırılmaz, motörden 120 kuruşa tonunu çıkarıp arabaya koyan hamallar 15-20 lira yevmiye alırken yanı başında çalışan işçilerimizin 560 kuruş alması adaletsizliktir. Artık bu işçilerimizin işlerinin önemini takdir edecek olan idare amirinin nazarı dikkatine durumu arzederken yirminci asır makine ve medeniyet devridir, sırtla yük taşımaktan kurtulmamız icab eder kanaatindeyim.

Lütfü AK

İstanbul işçi sendikaları birliği başvekile ziyafet verecek

Başvekil Adnan Menderes geçen sene orta Anadolu seyahatinde iken uğramış olduğu bir işçi sendikasında idareciler tarafından yapılan münasebetsiz hareketlerini protesto etmek suretiyle sayın Başvekile İstanbul İşçi Sendikaları Birliği yemek ziyafetine dâvet etmiş bulunuyordu. İlk fırsatta dâvete icabet edeceğini bildiren sayın Adnan Menderes bu güne kadar müsait bir fırsat bulamamıştır. Bir kaç gün evvel İşçi Sendikaları Birliğine gelen haberlere göre sayın Başvekil İstanbula ilk gelişte vaadini yerine getireceğini bildirmesi üzerine Sendikalar Birliği Başkanlık divanı lüzumlu faaliyete geçmiş, hazırlıklarını tamamlamış bulunmaktadır.

Cam-İş Sayın Başvekil Adnan Menderese şimdiden hoş geldiniz demektedir.

Sendikamız şubeleri ve işyeri gezildi

İdare heyetimizin aldığı bir karar üzerine fahri başkanımız Şayın Milletvekili Ahmet Topçu ile, başkanlık divanı sendikamız şubeleri ile iş yerlerini gezmiş, şube idare heyetleri ve işçilerle temaslar yapmıştır.

Fahri başkanımız Cibalide sendikacılık mevzuunda bir konuşma yapmış ve işçilerin dertlerini dinlemiştir.

Türk-iş konfederasyonunun eşya piyangosu

Türk işçisinin en büyük organı olan Türk İş İzmirde yapılan ilk kongresinde almış olduğu bir kararla Türk işçisine daha faydalı olması için malî bakımdan kalkınmasını temin etmek gayesiyle memleket ölçüsünde bir eşya piyangosu tertip etmeğe karar vermiştir.

Türk işçisinin Sendikalara olan güveninin ve bağlılığının sosuz olduğunu efkârı umumiyeye bir kere daha isbat etmek fırsatını veren bu olay karşısında bütün işçi sendikaları idarecilerine ve azalarına mühim vazifeler düşmektedir.

Biz Şişe ve Cam Sanayii işçileri olarak hissemize düşen (2000) adet eşya biletlerini bir tek dahi geri iade etmiyeceğimizi peşinen söyliyebiliriz.

Cam-İş

Nihayet umumi prim tahakkuk ediyor

Bir yılan hikâyesine dönen prim meselesini kesin bir karara bağlamak maksadiyle sendikamız merkezine dâvet edilen Umum Müdür sayın Şahap Koçatopçu ile yapılan görüşmelerde primin bütün işçilere teşmil edilmesinin yerinde olacağını bildirmiş ve en kısa bir zamanda tatbik mevkiine girilmesini isemiş bulunmaktayız.

Aldığımız habere göre karar meclisi idarede kabul edilmiş bu aylar içinde tatbik edilmek üzere hazırlıklara başlanmıştır.

Cam-İş bu hususta herhangi bir yorumda bulunmamaktadır.

P. T. T fabrikası işçileri sendikası birliğe aza oldu

İstanbul P.T.T. Fabrikası işçileri bir sendika kurmuşlardır.

İstanbul sendikalar birliğinin 16 mayıs günü toplanan idare heyetinde bu sendikanın birliğe girme arzusu kabul edilmiştir. İstabul Sendikalar birliğine bağlı sendikaların sayısı 47 ye yükselmiştir.

İşci mümessilinin iş verene açtığı dâva

Verilmiyen ücretlerin yüzde beş faizle tediyesi kararlaştırıldı 50 işçi, işvereni dava etti

Sendika ile işveren anlaşmazlığı yüzünden bir müddettenberi devam edegelen ferdî bir iş ihtilâfı işçi lehinde halledilerek sendikacılık anlayışının yeni bir zaferine vesile olmuştur. Hakem Kurulunun kararına rağmen işçi mümessili Rıza Güven'i işyerine sokmıyan Kordelâ Fabrikası işvereni Gabriel Gabrieloğlu, Bölge Çalışma Müdürlüğünce kanuna muhalif hareketen mahkemeye verilmiş ve 8 ay Rıza Güven'in ücretini ödememekte israr etmiştir. İşçi ücretlerinin tahsili için iş mahkemesinde açtığı dâva biriken paraların yüzde beş faizle beraber tahsiline karar vererek neticelenmiştir. Diğer taraftan Rıza Güven'in mümessillik görevini kaldırmak için Bölge Çalışma Müdürlüğüne, Vilâyete ve Emniyet Müdürlüğüne yaptığı müracaatlardan müsbet netice alamıyan işveren, bu kere Şûrayı Devlete başvurmuş ve Bölge Çalışma Müdürlüğünün işçi mümessilini müdafaa ettiğini iddia etmiştir. Öğrendiğimize göre Şûrayı Devlet Çalışma Müdürlüğünün salâhiyeti dahiline giren bu müracaati usulsüz bularak reddetmiştir.

İşçi mümessili Rıza Güvenle bu işyeri arasında 1951 yılından bu yana 5 defa tek başlı iş ihtilâfı çıkmış ve bunların beşi de mümessil lehine neticelenmiştir. Bu işyeri aynı zamanda asgarî ücreti tatbik etmediğinden bir taraftan Çalışma Müdürlüğünce, diğer taraftan Tekstil Sendikasınca ve ayrıca 50 işçi tarafından mahkemeye verilmiş bulunmaktadır.

Tekel ispirto fabrikasında işçi mümessili seçimi yapıldı

Paşabahçe Tekel İspirto Fabrikasında işçi mümessili seçimi yapılmıştır. Mümessilliğe Ahmet Sarıyer Temel Çolak, Enver Bakla ve Hasan Çetin seçilmişlerdir.

Muvaffakiyetler temenni ederiz.

Sendikamızın Topkapıda şubesi açılacak

Bu şubeye Ampul Fabrikası işçileri de girebilecek. «Topkapıda bulunan cam imalâthaneleri işçileri Topkapıda bir şube açılması için sendikamıza müracaatta bulunmuşlardır.

Bakırköydeki Cam imalâthanelerini de içine alacak bu şube teşkilâtımızın en büyük şubelerinden biri olacaktır.

Ayrıca branşımıza giren Topkapıdaki Ampul fabrikası işçileri de açılacak şubemize aza olabilecektir.

Ampul imalâtı İşletmeler Vekâleti ve Sanayi Odasının gruplandırdığı meslek tasnifine göre cam sanayii bölümüne dahil edilmiştir.

Sendikamız müracaatı tetkik etmektedir.

Kıbrısa gidecek işci heyeti

Kıbrıs Türk Kurumları Federasyonu kanalile Kıbrıs Türk Sendikaları, hükûmetimize ve İstanbul Sendikaları Birliğine müracaatla İstanbul Sendikaları birliği başkan vekili Nuri Beşer, İstanbul Sendikaları Birliği umumî kâtibi Lütfü Yılmaz ve birlik idare heyeti azası, sendikamız başkanı Hasan Türkay dan müteşekkil heyetin, Kıbrısta kurulan Türk İşçi Sendikaları Federasyonu kongresinde bulunmak ve işçi mevzuları ile alâkalı vaziyetleri gözden geçirmek üzere gönderilmesini rica etmiştir.

Hükûmet müracaatı müsbet karşılamış ve müzaharette bulunacağını İstanbul Sendikaları Birliğine bildirmiştir.

Heyet birkaç gün sonra Kıbrısa hareket edecektir.

Kıbrıs Türktür — Paşabahçe şubesinin yaptırdığı Kıbrıs Türktür tabelâsı

Sağlık bahisleri

Sıtma

Yazan: Dr. Tarık Kıratlı

— 2 —

Klinik: 3 şekli vardır.

1) Tersiyana: En sık görülen, en hafif geçen ve humma nöbetleri gün aşırı gelen sıtma şeklidir. Amili (Plasmodimin Tirox) dır. Kuluçka devri 10 - 14 gündür. Klâsik nöbet üç safha gösterir:

I — Titreme fazı
2 — Ateş fazı
3 — Terleme fazı.

I — Titreme fazı: Kırıklık, mafsal ağrıları ile bütün vücudu sarsan şiddetli bir titreme olur. Örtünmek, soba para etmez. Bu esnada hastanın yüzü soluk, dudaklar mor, etraf soğuktur. Nabız hızlı ve zayıftır. Bu titreme bir saat devam eder ve hararet yükselirken kesilir.

II — Ateş fazı: Bundan sonra ateş birdenbire yükselir. 40-41,5 olur. Cilt kuru, fırın gibi yanar. Yüz kırmızı, gözler liparlar, nabız dolgun ve kuvvetli olur. Atış başlangıçta bazan bulantı ve koyu olabilir.

III — Terleme fazı: 5 - 6 saat süren atış bol bir ilk ter ile söner. Hasta sık sık terler. Baş ağrısı kesilir, ferahlayarak ateşi biter.

Aksey müteakip dudaklarda erpece = uçuk zuhur eder. (Sıtmanın damgasıdır) Dalak büyür, titremeden sonra kanda lokositoz görülür. Müteakip sıtma nöbetleri bir gün ara ile aynı saatlerde gelir. Bazan öğleden evvel veya sonra gelir.

Eğer anofel iki gün ara ile sokmuş ise nöbet her gün gelen şekil alır. Buna çift intan denir.

2 — Kuvartana: En ziyade tropiklerde bazan mutedil memleketlerde görülür. Amili (Plomodium Malaria) dır. Kuluçkalık devri 10 - 18 gündür. Nöbet iki gün ara ile gelir. Klinik şekil tersiyanın aynıdır. Yalnız burada nöbetler daha uzun ve daha şiddetlidir.

3 — Tropika: En ziyade sıcak memleketlerde görülür, âmili Plasmodium Falciparum) dur. Kuluçka devri 8 - 10 gündür. Malaryanın en ağır şeklidir. Klzsik fazları birbirinden ayırmak güçtür. Terleme azdır. Kırıklık uzun sürer. Atış daimîdir. Dalak her zaman büyümez. Umumî bir intan tablosu gibidir. Oalis sıtmayı ve kan işemeyi (Hemaglobinüri) yapan bu parazittir. Memleketimizde en çok tersiyana yüzde 54, orta derecede yüzde 42 kuvartana, en az yüzde 2,5 tropika görülür. Bu nisbetler mevsim ile değişebilir. İlkbaharda tersiyana nisbeti fazladır. Sonbaharda ise tropika nisbeti fazlalaşır.

Sıtmanın habis, müzimn, gizli, kaşıksi ve karasu humması şekilleri vardır. Habis sıtma her çeşit sıtmada bilhassa tropikada görülür. Kendini kaybetme, hezeyan ve sayıklamalar görülür. Bazı şekillerinde kalb zaafı ile hasta ölür.

Müzmin sıtma, iyi tedavi görmemiş kimselerde aylar, hattâ senelerce devam eden sıtma şeklidir. Hastalarda alışkanlık husule gelir. Bunlarda dalak ve karaciğer büyümüştür. Kansızlık kaidedir. Renkleri kirli esmerdir. Toprak rengindedir.

Gizli sıtma, ekseriya nüksüler yapan ve düzensiz gelen şekildir. Diğer hastalık şekillerinden tefrik etmek çok güçtür.

Sıtma kaşeksisi, kanda parazit olmadığı halde büyük dalak ve büyük bir karaciğerle beraber, anemi, iştahsızlık, etrafta ödemle kendini gösterir.

Karasu humması tropika sıtmasında görülür. Kan işemekle meydana çıkar.

(Devamı var)

Akaryakıt işçileri

İstanbul akaryakıt işçileri sendikası diğer illerdeki sendikalara müracat ette

İstanbul Akaryakıt İşçileri Sendikası bir meslekî federasyon kurmak için teşebbüse geçmiştir. Sendika başkanı Ziya Hepbir böyle bir federasyon kurulmasının sebep ve faydalarını muhtelif Akaryakıt işçileri sendikasına bildirmiştir. Ziya Hepbir bu hususta şu beyanatta bulunmuştur.

Günden güne artmakta olan Akaryakıt ihtiyacını karşılamak için genişleyen iş hacmini memleket hesabına memnuniyet verici bir olay olarak vasıflandırmaktayız. Memleketimizin en mübarek ihtiyacını karşılayan akaryakıt işçilerinin bugünkü şartlara göre hayat standardını artırmak ve onların içtimai seviyelerini yükseltmek için bir araya toplamakta, dolayısiyle dâvalarını kül halinde halletmek için halen mevcut bulunan Akaryakıt branşındaki sendikalardan yeteri kadar randıman alınamamakta ve istenilen sonuçlar elde edilememektedir.

Bir çok kollarında kurulmuş sndikalar ayni branşta olanları aynı isim ve çatı altında bir federasyon kurmakta hal çarelerini bulmuşlarsa da memleketimizde akaryakıt branşında bir federasyon mevcut olmadığından, gayelere lâyıkı veçhile ulaşılamamaktadır. Teşkilâtımız uzun müzakere ve etüdler yaparak iş ve işçilerimizle alâkalı ve bu güne kadar tahakkuk ettirilmemiş bir çok meseleleri halletmek, ancak ayni branşta olan sendikaların birleşerek «Türkiye Akaryakıt İşçileri Sendikaları Federasyonu» adı altında bir Federasyon kurmakla mümkün olabilecektir. Bunu tahakkuk ettirmeye çalışmaktayız.

CAM-İŞ: Akaryakıt işçilerinin yeni gayelerinde kendilerine muvaffakiyetler diler.

İşçilerimize giyim eşyası verildi

Her sene olduğu gibi bu sene de Şeker Bayramı dilayısile işçi üyelerimizin ihtiyaçlarını karşılamak üzere muhtelif cinste giyim eşyası tevzi ettik.

Sendikamız işçilerimizin ucuz ve temiz mal almaları için azamî gayret sarfetmiştir. 900 üye ihtiyacını temin etmiş ve giyim eşyası için sendikamız yimi dokuz bin lira ödemiştir.

Sendikamız emekli ve hasta işçilerimize yardımda bulundu

İş yerimizden hastalıkları dolayısiyle ayrılıp da iş yapmak gücünü kaybeden emekli beş kadar işçi üyelerimize Şeker Bayramı dolayısiyle sendikamız 600 lira civarında yardım etmiştir. Mübarek bayram dolayısiyle yapılan yardım az ise de mağdur emekli ve hasta işçilerimiz aile efradı arasında memnuniyetle karşılanmış ve işçi kardeşlerinize teşekkür etmişlerdir.

Şahitlik eden keçi!

Barselona 20 (Türktel) Mahallî mahkeme; çalınmış bir keçinin şahit olarak mahkemeye celbine karar vermiştir.

Hakimin huzuruna getirilen keçi; derhal hakiki sahibinin yanına giderek; ellerini yalamağa başlamış ve bu suretle dl sanığın hırsızlığı meydana çıkmıştır.

Medeni insan bilgileri

ESNEMEK

Hepimizin elinde olmayan ve hemen her zaman tesiri altında bulunduğumuz bazı haller vardır ki, bunları gidermek kabil değildir diye olduğu gibi kabul etmek ve yapmak doğru olamaz. Bunların tâdil ve bulunduğu takdirde «Affedertahfifine çalışmaklığımız lâzımdır. İşte bunlardan biri de esnemektir.

Yanımızda bulunan bir adamın esnemesi bzı de esnetebilir. Esnemek, umumiyet itibariyle yorgunluk, uykusuzluk, mide bozukluğu ve sinir rahatsızlığından ileri gelir. Bu hal, sureti umumiyede can sıkıntısına delâlet ettiğinden, başkalarının yanında bunu yapmamağa çalışmalıdır. Bir kaç kişi yanında esnemek geldiğ ve bunu menetmek de kabil olmadığı takdirde bunu, ağzınızı açmayarak bir yüz buruşturmasile defetmeğe çalışmalıdır. Şâyet vakit bulabilirseniz, ağzınıza bir mendil götürmek suretiyle yüzünüzde husule gelen buruşuklukları göstermemelisiniz.

AKSIRMAK

Aksırmak da esnemek gibi ayıp sayılan hallerdendir. Fakat bu hal, tabiî ve âni olarak geldiği için bunun giderilmesine mâni olunulamaz. Aksırmak mecburiyetinde kalınınca esnemekte yapıldığı gibi ağza mendil koymak ve bu da mümkün olmadığı takdirde az gürültü çıkarmak şartiyle başınızı kimse olmayan tarafa çevirerek hiç olmazsa elinizi ağzınıza kapayarak yapılmaıdır.

TÜKÜRMEK

Her nerede ve kim olursa olsun, pek çekingen olmak üzere ancak kendi mendilinize tükürebilirsiniz. Tükürmek ve gasiyan etmek, yanındakilerin nefretini celbedeceği için, bunları yapmamağa çok çalışmalıdır. Rahatsız bulunanlar, her iki hali de gizlice yapmağa ve iğrenç şekil yaratıp kimsenin nefretini çekmemeğe azami derecede gayret etmelidir.

Ağızda milyonlarca mikrop bulunduğuna nazaran tükürmek suretiyle sokakları kirletmek ve bunlar kuruyup da toz haline geldikten sonra bir çok kimselere mkrop kazandırmak gibi cemiyete zararlı olan hallerden kaçınmak lâzımdır.

CEP MENDİLİ

Her vakit cebimizde taşıdığımız başka başka şekil ve renkteki bu bez parçaları bizim pek çok noksanlarımızı ve gülünç hallerimizi örtmeğe hizmet eden bir lâzimedir. Esnemek öksürmek aksırmak, sümkürmek ve hattâ tükürmek gibi hallerde lâyıkı veçhile mendilin kullanılması sayesinde bir çok mahcubiyetlerden kurtulmuş oluruz.

Taşınan mendilde en çok dikkat edilmesi lâzım gelen husus, mendilin gayet temiz bulunması lâzımdır. Erkekler, alelâde ve beyaz patis veya keten mendil kullanmalıdırlar. Bayanların ise renkli veya işlemeli mendil kullanmaları ötedenberi kabul edilmiş bir usuldür. Maamafih onlar da bunu, süsten ziyade ihtiyaca karşılık olmak üzere çantalarında taşımaktadırlar.

Japonlar kâğıt mendl kullanırlar ve bu kâğıt mendili de bir defadan fazla kullanmazlar, atarlar. Bizim kullandığımız mendiller atılacak takımından olmadığı için bunları çok temiz tutmağa gayret etmeliyiz. Dkkat edeceğimiz bir cihet daha varsa, mendil kullanırken çarşaf gibi açmamaktır. Aksi halde yanınızdakiler kabalığınıza hükmederler.

Herkes kendi mendilini kullanmak mecburiyetinde bulunduğundan başkasının mendiline dokunmak, kabalık ve [illegible] zaketsizlik ilur. Mendilin [illegible] laka devşrilmesi şart değ[illegible] YYeter ki, temiz olsun.

SİGARA

Hemen ekseri erkekler [illegible] ra içerler. Bunu içmek iyi [illegible] ya fena ilsun, yakınında bu[illegible] nanları táciz edecek suret[illegible] madıkça ayıp sayılmaz. T[illegible] nün sert ve müessir bir ko[illegible] su olduğu için, etrafında bu[illegible] nanlardan müsaade almak lâ[illegible] zımdır.

Yanımızda yabancı bir kad[illegible] siniz bayan! Sigara duman[illegible] zi rahatsız eder mi?» diye ken[illegible] disinden müsaade istemek ne[illegible] zaket icabıdır. Kadın hakikaten sigara dumanından rahat[illegible] sız olmuyorsa, muvafakat c[illegible] vabı vermekten çekinmez ve [illegible] zaman sigara içilir. Fakat ha[illegible] kikaten sigara dumanından ra[illegible] hatsız oluyor veyahut da mev[illegible] cut olan bir rahatsızlığın du[illegible] manla artacağına kanı bulunur[illegible] sa «Sizi arzunuzdan mahrum etmekle fevkalâde müteessirim. Lâkin rahatsızım ve du[illegible] manın, rahatsızlığımı arttıra[illegible] cağından korkorım» cevabında bulunur.

Bu itibarla, alâimi veçhiy[illegible] lerinde hastalık görünen kim[illegible] selerle bilhassa yaşlı olanla[illegible] yanında sigara içmekten çekin[illegible] melidir. Bunlardan başka, h[illegible] evde bulunurken teklif vuk[illegible] bulmadıkça ve yolda kadı[illegible] kolda iken sigara içilmez.

Tren kompartımanları ve [illegible] tomobille rmüstesna olmak [illegible] zere otobüs, tramvay ve ta[illegible] yare gibi vasıtalarda sigara [illegible] çilmez. Uzun yolculuğu icab ettiren vapurlarda ise, ancak sigara salonlarında sigara içile[illegible] bilir.

YEMEK ADABI

En çok dikkat ve ihtima[illegible] gösterilmesi icabeden husu[illegible] lardan biri de hiç şüphe yok k[illegible] yemek masasındaki umumî ka[illegible] idelere riyaet etmektir.

Bazı milletler, sabah ve ikin[illegible] di kahvaltılariyle öğle ve ak[illegible] şam yemeklerinde ayrı renk ve biçimde elbise giyerler. Biz[illegible] ler bunu yapamayız. Bizim bu[illegible] rada dikkat edeceğimiz şey, hiç olmazsa temiz bir kıyafetle yemek masasına oturmaktır. Yemek masasına oturduğumuz andan itibaren iş ve gücümüze dair şeyleri unutup, rahat bir yemek yemeği düşünmeli ve mümkün olduğu kadar neşeli olmağa çalışmalıdır. Yanımızda arkadaş veya ahbabınız varsa konuşurken bilhassa seçeceğiniz konular can sıkıcı ilmaktan ziyade ferah ve neşe verici olmalıdır.

Yemek masasına otururken şayet aranızda bir bayan bulunursa, bayan masada yer almadan oturmamalıdır. Yemekten kalkarken de bayan kalkmadan kalkmamalıdır. Bayan kalkarken sağ veya solunda bulunan erkeklerden birinin bayanın iskemlesini çekmek suretiyle masadan ayrılması için yapılacak yardım, yerinde br yardım olur. Yemek ortasında bayanın sofradan kalkması icabederse bu takdirde masada bulunan bütün erkeklerin ayağa kalkmalar lâzım[illegible] dır. Aynı hal, bayanın tekrar masaya avdetinde ifa olunur. Yemeklerde bayanı sıkmayacak şekilde meşgul etmek, erkeğe düşen bir vazifedir.

Yemek masasında bir kişi için lâzım olan şeyler şunlardır: Tabak, çatal, kaşık, bıçak ve su bardağıdır. Bunların konuluş tarzları ise, peçete, devşirilmiş tarzda tabağın içinde bıçak sapı size doğru tabağın sağında, çatal, tabağın solunda ve kaşık ise, tabağın ön kı[illegible] sında bulunur. Etli yemekler daha ziyade bıçak sağ el ve ça[illegible]

(Devamı 4 ncü sayfada)

"B" Malı

— 2 —

Çıkan kısmın hülâsası:

«Mehmet Sakip Yerhakkı'nın Surlar civarında bulunan cam imalâthanesinde mevzu geçmektedir. Bu işyerinde işçi mümessili ve sendikanın şube idare heyeti reisi bulunan Cahit ile sendika şube idare heyetnden Ferhunde bir gün evvel iş yerine gelen merkez sendikası temsilcileri ve bir iş müfettişiyle görüşmüşlerdir. İşverenin yardımcıları olan ustabaşı Murat memur Nuri efendi ve patron yazıhanede oturmuşlar, konuşuyorlar.»

— Patron, sen ne dersin Nuri efendi?

— Efendim, gerek bu merkez sendikası ile gerekse bizim Cahit ve Ferhunde ile başımız dertte, her şeye burunlarını sokuyorlar. Sizin malınıza ve paranıza ne hakla karışırlar?

— Patron, öyle ya birader. Sendika benim malımın ve paramın kâhyası mıdır? Biz bunlarla tek başımıza uğraşamıyacağız. Arkadaşlarla görüştüm. Birini tavsiye ettiler. Bu zat eskiden Çalışma Vekâletine ait şubelerde mühim vazifeler görmüş. Bu işlerin inceliklerini iyi biliyormuş, şimdi ise müşavirlik yapıyor. Onu müşavir olarak tutsak fena olmayacak.

Bu mütalâa Nuri efendinin epey canını sıkmıştı, zira şimdiye kadar iş mevzuatı meselelerinde kompetan olarak geçinmekteydi. Maamafih sesini çıkarmadı.

Mehmet Sakip, sözü bir aralık mümessil seçimlerine getirdi. Bu mevzuda epey fikirler ileri süren Nuri efendi neticede seçimlerde el altından Cahit grubunu baltalamayı teklif etti. Patron da baltalamanın el altından yapılmasına taraftadı. Son olarak seçimlerde Cahit grubunu kaybettirmeye karar verdiler. Cahit grubunun seçilmediğinin öbürsü gün işten uzaklaştırılmaları hususunda da antant kaldılar.

— MÜŞAVİR —

(İşçinin hakkını arıyormuş gibi göründdğü ve bu yüzden geçindiği günlerde öğrendiklerini, şimdi işçiyi mahvetme yolunda satan adamlar..)

Mehmet Sakip o gün yazıhaneden ayrılınca kendisine müşavir olarak tavsiye edilen zatı buldu. Bu adam senelerce Çalışma Vekâleti teşkilâtlarında mühim vazifeler görmüş biri idi. Oralarda öğrendikleri incelikleri, kaçamak noktaları, işçinin nasıl sömürülebileceğini, para mukabili işverenlere öğretiyordu.

Mehmet Sakip'le müşavir yarım saat kadar görüştüler. Neticede anlaşmış olacaklar ki hararetle el sıkışıp vedalaştılar.

Şube idare heyeti toplantı halinde

Cahit, «arkadaşlar, vaziyet apaçık meydanda, Mehmet Sakip, bizim mümessil seçilmememiz için el altından ne lâzımsa yapıyor. Bize muhalefet eden arkadaşlara sözde yüz ver miyor. Fakat hakikat, bunun tam aksidir. Hattâ o grup bildiğiniz siyasî partinin bazı şahısları tarafından da desteklenmektedir. İş Kanununa göre işçi mümessili sendika temsilcisine nazaran az çok masuniyeti bulunan kimsedir. Yâni patron işçi mümessilini kilay kolay işinden atamaz, yahut atsa da eğer işçi mümessili haklı ise hakem heyeti onu tekrar yerine iade eder. Maalesef sendikalar temsilcilerine bu hak henüz tanınmadı. Tam vazife yapan sendikacı hemen kapı dışarı ediliyor. Bizler sendika vazifelerini yerine getirebilmek için işçi mümessilliğini de elimizde tutmak mecburiyetindeyiz.»

Gerhunde, «Bence merkez sendika idare heyetinin bu mevzuda fiilen müzaheretini istemek ve temin etmek lâzım. Şayet işler sarpa sararsa yâni açıkça işveren muhalefetini ilân ederse bir beyanname neşretmeliyiz. Hem sendika gazetesinden de bu mevzuda istifade edebiliriz.»

Adil (idare heyeti âzası):

— Duyduğuma göre patron bir müşavir tutmuş. Bundan sonraki dalaverelerini kanuna uydurarak yürütecekmiş. Biz de buna karşı tedbir almalıyız.

Cahit «Arkadaşlar esas mevzua gelelim. TaThkim tüzüğüne göre üç asil ve bir de o kadar yedeği olmak üzere temsilci işçi seçilecek, namzetleri tesbit edelim, şurada bir kaç günümüz kaldı.

— Seçim günü —

Patron taraftarları:

— Eğer bu adamlara seyinizi vermezseniz işverenden her istediğimizi koparabileceğiz. Sendika namzeter şahsî menfaatleri için çalışmaktadırlar. Açık söyleyelim, eğer bunlar kazanırsa patron iş yerini kapatacak, hepiniz açakta kalacaksınız.

Cahit ve arkadaşları:

— Sizler senelerce ekmeğinizi ve çoluk çocuğunuzun nafakalarını kesenlere, bu fırsatı tekrar vermemelisiniz. Bizlerin yaptıklarımız meydanda ve kur sağınızda. Onların yaptıkları ne, hiç. Sadece size aç ve biilâç geçirtilen bir mazi, maddî ve mânevî baskı, diyorlardı.

Seçimler epey hararetli oldu. Patronun yakınları, hattâ patron bir aralık iş ileri götürmek, açıkça baskı yapmak istediler. Fakat o vakit merkezin idarecilerini karşılarında gördüler. Tehditler savruldu. Mehmet Sakip o kadar heyecanlı idi ki, bir araılk sendika namzetlerinin işine son verdiğini dah ilân etti. Fakat netice değişmedi. Akşamın geç saatinde sandık kurulu başkanı neticeyi ilân etti. Cahit, Ferhunde ve Adil kazanmışlardı.

Mümessil İhsan Ofluoğlunun bir mektubu

Gazetemizin geçen sayısında intişar eden «Cibali Şubesinin varlığını inkâr edenlere cevap» başlıklı sendika temsilcilerinin yazıları işçiler arasında hayret uyandırmıştır.

Bunun üzerine Cibali Hasan Ekin Cam Fabikası işçi mümessili İhsan Ofluoğlundan bir mektup aldık. Mektupta iş yerimizde hiç bir kimsenin şubenin varlığını inkâr etmediğini sendikacı arkadaşların tenkitleri istismar ettiklerini belirttikten sonra bu yazıda duydu ğu üzüntüyü beyan etmekte ve «Sendikamızı çok müşkül şartlar altında müteşebbis heyetle kurduk. Bidayette sağlam temeller üzerine kurduğumuz sendikamız ebediyen yaşayacaktır. Kusurlar yapıyorsak bunu yapılan tenkitlerle düzeltir ve birbirimizi ikaz edebiliriz» demektedir.

Ayda 33 lira ile geçinenlerden emekli işçi Sıtkı Yetiş

İhtiyarlık sigortasından emekli işçiler malî müzayaka içersindedirler

İşçi Sigortaları 19 uncu asırda ihdas edilmiş olmakla beraber bilhassa 20 nci asır içinde inkişaf etmiştir. Bu asır içinde büyük sanayiin süratle gelişmesiyle beraber işçi sınıfının cemiyetteki önemini daha çok hissettirmesi ve işçiler arasındaki tesanüdün çoğalması ve ekserisinin teşklâtlanmış bulunmaları işç isigortalarının gelişmesini ve tatbik edilmesini sağlamıştır.

Kezalik işçi sigortaları 1880 senesinde ilk defa İngilterede tatbik edilmiş ve bugünkü inkişafını Almanyada bulmuştur. Memleketimizde ise çalışamayacak vaziyette olan işçilere ve ailelerine yardım fikri (Lonca) teşkilâtındaki sandıklarda görüldüğü gibi ço keski tarihlerde ele alınmıştır. Sonraları zaman zaman devlet müesseselerinde ve fabrikalarında çalı- bazı menfaatler sağlayıcı kanunî tedbirlere başvurulmuşsa da bu tedbirler tatminkâr bir manzara arzetmekten uzaktır.

Bilâhare 30088 sayılı İş Kanununun tatbikatını müteakip mezkûr kanunun 7 nci faslında va'zedilen sosyal sigorta esasları daha umumî şekilde ele alınmış ve bu sosyal sigortaların tatbiki için devletin kontrol ve murakabesnde ve bir devlet teşekkülü olarak 4792 sayılı kanunla İşçi Sigortaları Kurumu kurularak kısım kısım İşçi Sigortalarının tatbikine başlanmıştır.

Hâlihazırda sanayide ileri garp memleketlerinde işçi sigortalarının, iş kazası, meslek hastalığı, umumî hastalık, analık, ihtiyarlık, ölüm, işsizlik gibi bir çok çeşitleri tatbik edilmektedir. Yurdumuzda da 946 senesinden bu yana çeşitli işçi sigortaları tatbikata konmuştur.

Sosyal sigortaların hedefi ve gayesini işçilerin çalışma şartlarından doğan çeşitli ve muhtemel zararların teminat altına

(Devamı 4 ncü sayfada)

Bankamızın 1955 yılı ikramiyeleri

12 adet Apartman dairesi

250.000.— (İkiyüzellibin) lira para ikramiyesi

Ayrıca:

Gurup mevduatı hesabı açanlardan her 100 kişilik gurupta 25 kişiye mutlak isabet.

1 kişiye yatırdığı paranın 3 misli.

24 kişiye 100 ve 50 şer liralık ikramiye

Gurup mevduatı olanlar da 150 lira esasına göre apartman ve para ikramiyelerine girerler.

— Her 150 liraya bir kur'a numarası

TÜRK TİCARET BANKASI

Şubelerimize bağlı iş yerlerinde mümesil seçimleri

Cibalide Hasan Ekim Cam imalâtında çalışan işçiler, yaptıkları mümessil seçiminde Tahsin Çakır, İhsan Oflu ve Hayri Çabukeli seçmişlerdir.

Yusuf Ziyaya ait Cam imalâtında yapılan mümessil seçimini Recep Çelik ve Vedat Erler kazanmıştır.

Bir işçi heyeti Zonguldağa gidiyor

Haber aldığımıza göre Türk-İş mümessiller Meclisi toplantısında seçilen komisyon, bir kaç gün sonra Zonguldağa gidecektir. Zonguldak Maden işçileri sendikasının Türk-İş'e katılması için teşebbüse geçildiğini ve heyetin bunu sağlamak için çalışacağı öğrenilmiştir. Heyet Zonguldaktaki temaslarından sonra İzmire gidecek ve iki hizip halinde çalışan Ege İşçi Sendikaları Federasyonu ile İzmir İşçi Sendikaları Birliğinin birleştirilmesi yolunda gayret sarfedecektir.

Hastahaneler ziyaret edildi

Bu ay içinde İstanbulda mevcut Sigorta Hastahaneleri ziyaret edilmiş ve hasta işçilerimizle alâkadar olunmuştur.

Ziyaret sırasında arkadaşlarımız hastahane tabiblerinden memnun olduklarını söylemişler fakat yardımcı personelin kifayetsizliğinden şikâyet ederek bunun önlenmesini istemişlerdir.

Cam-İş: Ameliyat v.s. iç hastahanelerile vazifeli doktorlarımız cidden takdire lâyık çalışıyorlar. Fakat vizite işi ile alâkalı büyük sigorta hastahaneleri tabibleri muayenelerini üstünkörü yapmakta ve hasta işçilerimize iyi muamele etmemektedirler.

RESİMLE OLAYLAR

1955 Türkiye güzeli seçilen Suna Soley, dün Spor ve Sergi Sarayında taç giymiştir. (Foto: İ.F.A.)

Bakırköy Akıl Hastahanesinin il âve çocuk pavyonu dün yapılan bir merasimle açılmıştır (Foto: İ.F.A.)

Bu yol doğru yoldur fakat biraz yorucudur

«Bu yazıyı sendikamız seminerine devam eden arkadaşlarıma ithaf ediyorum.»

Sosyal siyaset konferanslarından birini Defterdar Mensucat Fabrikası lokalinde dinlemekteyiz. Konferans eski Çalışma Vekillerinden Profesör Sadi Irmak vermektedir.

Sayın Sadi Irmak vermektedir.

Sayın Sadi Irmak ustaca bir girişle sendikalizm mevzuuma girdikten sonra, sözü bir aralık sendika idareciliği mevzuuna getirdi ve bizlerin oturduğu tarafa dönerek devam etti.

«Kabul etmelisiniz ki, nankör bir mesleği seçmiş ve ona bağlanmış bulunmaktasınız. İşçi hakkını aramadığınız ve vazifenizi tam yapmadığınız kanaatindedir. İşveren, kendisinden işçiler için fazlaca menfaat temin etmeğe çalıştığınız ve onu zarara soktuğunuz iddiasındadır. Hükûmet halinizden şikâyet ettiğiniz, kanunlara ikide birde antidemokratiktir yahut kifayetsizdir dediğiniz ve hükûmeti vazifelerine, boyun hükûmeti vazifelerine boyuna, dâvet ettiğiniz için szlerden memnun değildir.»

Muhterem Profesörün bu haklı konuşmasına birşeyler de biz ilâve edelim. Doğru dürüst evimize gidemediğimiz, yemek zamanlarında soframızda bulunamadığınız için ev halkı bizden şikâyetçidir. İşyerimizde işimizin ehli birer kalifiye işçi olmamıza rağmen, sendika meselelerinin doğurduğu mecburiyetler yüzünden sık sık izin aldığımız için, şeflerimiz bizden şikâyetçidir.

Velhasıl bizden kim memnundur. Şüpheli.

İnsan bazen düşünüyor. Bu kadar üzüntüsü bol bir meslekte neden inatla çalışıyoruz. İşçiyi, işvereni, hükûmeti ve lv halkımızın hoşnutsuzluğunu üzerimize topluyoruz. Yalnız manen değil maddeten de kendimizi sarsıyoruz.

Biraz haris bir telâkki ile durumu mütalâa edenler istismarcı bir menfaat kanaatine varırlar bizler için.

Vaziyeti realist şekilde gözden geçirenler insanî bir hizmetin mücadele azmini bulurlar bizlerde. Bu düşünüşlerden hangisine hak vermek lâzımdır. Şahsî kanaatimize göre iki düşünüş şeklinin de haklı tarafları var. Şöyle ki:

Sendika idarecisi idarecilik vazifesini sadece isim olarak, titr ilarak düşünüyor ve bu şekilde kabul ediyorsa. Onun için sayın Profesörün saydığı yususlardan biri — İşçinin memnuniyetsizliği hariç — diğer memnuniyesizlikler mevzuu bahis olamaz. Üste istismarın temin ettiğ maddi menfaatleri de eklemek mümkündür.

İkinci mütealâdaki düşünüşe gelince, yani insanî bir hizmetten doğan çalışma azmî Bu işte yorucu bir hizmet şeklidir. İnat ve azim isteyen iştir.

Bu şekildeki çalışmada çalışanın ikbal hırsı olmadığını kabul edersek, o zaman teşvik ve teşekküre o insanın ihtiyacı bulunduğunu kabul etmek gerekir.

İdeal bir sendikacının, işverenden ve hükûmetlerden temaz. Onun çalışmalarında temşekkür beklemesine imkân olasil ettiği insanlardan da — Sayın Profesörün buyurduğu gibi — muhalefet ve sık sık izhar edilen memnuniyetsizlik vaki olursa. Realist sendika idarecisinin çepçevre gayri memnuniyetsizlik içinde düşeceği ıztırabı düşünmek ltzımdır.

Dünya sendikalizm tarihinin bir kısmını - bilhassa Amerika sendikalizm anlayışını etüd etme fırsatı bulduk. Onlarda da başlangıç bizden pek daha iyi olmamış. Ayni muhalefetlerle karşılaşmış, çoğu, zaman zaman bu işden vaz geçmişler.

Fakat inat ve azimle dayananlar da olmuş. Onlardan sendikalizm tarihleri iftiharla ve teşekkürle bahsediyor. Resimleri lokallerinin şeref köşelerinde. isimleri, emirlerinde en pahalı otomobilleri bulunan bugünün sendika liderlerinin ağızlarında. Hürmetle bahsediliyor onlardan. Halbuki onların öldüğü zaman çoluk çocuklarına bıraktıkları bir çatıları dahi yoktu. Ama şimdi, kimbilir ruhları şad oluyordur. Zira bubünün refahını onlar hazırlamışlardır.

İnsan kendnden başkalarını, sonra gellcekleri düşünürse insandır.

Esas doğru yol budur. Biraz yorucudur, fakat verdiği huzur ve vicdan rahatlığına değer.

Nevzat ŞEKER

Goble servisi hakkında ne düşünülüyor?

Bir iş yerinde her şeyden evvel sıhhî şartların mükemmel olması lâzımdır. Sıhhî şartları mükemmel olan iş yerinde işçiler, daha canlı ve istekli çalışırlar, randıman daima yükselir. Hastalık az olur. Fena şartlar dahilinde çalışan işçiler, isteksiz çalışır, bıkkınlık artar ve iş değiştirme çareleri aranır, dolayısiyle işçi sağlığı ve o, sanayii baltanır.

İş yerimizin sıhhî durumu nasıl deseler, cevabım şudur: Çok noksanı ve gayri sıhhî yerleri var. Bu hakikati kimse inkâr edemez. Hattâ sayın Umum Müdürümüz Kocatopçu, bu noksanların plân dahilinde yavaş yavaş telâfi edileceğini beyan etmişti. Nitekim faaliyete geçilmiş bulunmaktadır.

Yalnız Goble servsi hakkında ne düşünülüyor, kat'î olarak bilmiyoruz. 18 - 20 sene evvelki durumla, bugünkü vaziyet arasında muazzam fark vardır. O zamanın Goble servisi bugünün goble işlerini karşılayabilir mi? Şüphesiz karşılayamaz. Fakat bugün bu karşılanmaya çalışılmaktadır. Ama işçi sağlığı tehlike arzedecekmiş... Bunu senelerce kimse düşünmemiş. Düşündü ise bana ne lâzımcılık prensibi buna mâni oldu.

Kanaatimizce her şeyden evvel Gible servisinin tevsiine gidilmeli ve fırınla rarası soğutmalar arası uzun mesafeli olmalı. İşçi sağlığını ve cam sanayiini korumak ve ilerletmek istiyorsak Goble Servisinin bugünkü çalışma şekline yavaş yavaş son vermek lâzım.

Hüseyin KARA

Çubuklu şubesi çalışmaları

Çubuklu şubemiz idare heyeti son aldığı bir kararla Çubuklu çayırı kenarında kiraladığı bir lokale ikametgâhını nakletmiştir.

Şube idare heyeti merkezle temas ederek isteyen azalarına giyim eşyası temin etmiş ayrıca bu günlerde işverenden bazı isteklerde bulunmak üzere hazırlıklara başlamıştır.

İŞÇİ ARKADAŞ
Sendikana üye ol

CAM - İŞ

Dizildiği ve basıldığı yer: Orhan Mete ve Ortakları Yayın ve Basın Kollektif Şirketi Matbaası - İstanbul

Madeni insan bilgileri

(Baştarafıf 2. Sahifede)

tal sol elde bulunduğu halde yenilir.

SOFRA ADABI

a) Yemeği gayet ağır ve çiğneyerek yemelidir. (Bir takım mide rahatsızlıkları lokmayı iyice çiğnemeden yutmaktan ileri gelir.)

b) Lokmayı ağzınıza koyduktan sonra dudakları kapamak suretiyle lokmayı çiğnemeli ve ağzı şapırdatmamalıdır. İçlen şeyler arasında bilhassa kahveyi de höpürdetmeden içmelidir.

c) Çatal, bıçak veya kaşığı o kadar sakin kullanmalıdır ki, bunların gürültü çıkarmasına asla meydan vermemelidir.

d) Uzakta bulunan ekmek tabağından ekmek almak ihtiyacında kaldığınız zaman, kolunuzla başkalarını rahatsız etmemek için, ekmeğe yakın oturanlardan rica etmek daha uygun bir hareket olur.

e) En çok dikkat edilmesi icabeden bir husus da, geğirmek gibi yemekte iğrenç bir şekil yaratmaktan azamî derecede çekinmektir.

f) Hizmetçi veya garsonu çağırmak ihtiyacı karşısında, çatal veya bıçağınızla tabağın kenarına vurarak gürültü çıkarmayınız veya bağırmak suretiyle de başkalarını rahatsız etmeyiniz. Bunun için servis yapanların size baktıkları zamanı gözetleyip işaretle yanınıza gelmesini temin etmek, en doğru bir hareket olur.

g) Yemeğe oturmadan evvel eller sabunla yıkanmalı, yüz, ağız ve burun temizlenmeli ve saçlar da taranmalıdır.

h) Ağzınızda yemek varken konuşmak câiz değildir.

i) Kol veya dirsekleri dayayarak yemek yemek, yanınızda bulunanları rahatsız edeceğinden yemek masasına ancak bileklerinizi dayayabilirsniz.

j) Yemeklerde başkalarının harekâtını göz altına almak ve şayet lokantada iseniz başka masadakilerle ilgili ılmak, âdâba mugayirdir.

k) Yeme ve içme hususunda ısrarda bulunmak, çok fena bir itiyaddır. Birlikte yeyip içtiğiniz dostlarınıza bir defaya mahsus olmak üzere teklifte bulunabilirsiniz. Kabul etmediği takdirde ısrar etmek, dostunuzun sağlığı ile oynamak demektir.

l) Tabağınıza aldığınız yemeği bitirmeli veya bitirecek miktarda yemek almaldıdır.

m) Kürdan kullanmak ihtiyacı karşısında ağzı sol el ile kapayarak kullanmalıdır. Ağız içini göstermek, her zaman için çirkin hareket sayılır.

(Devamı var)

İhtiyarlık sigortası

alınmasını onların işlerine bağlanmasını ve yarınından emin kalifiye işçi kitlesinn çoğalmasını temin etmek anlar ve hülâsa edebiliriz. Bu anlayış içersinde haziran ayı iptidasında umumî heyet toplantısını yapan İşçi Sigortaları Kurumunun sosyal hedef ve gayesine biraz daha yaklaşması temenniye şayandır.

Şöyle ki: 5417 sayılı İhtiyarlık Sigortası Kanununun umumi esasları üzerinde önemle durmak ve bu sgiorta kolunun İş Kanununa tâbi iş yerlerinde çalışan işçilerin ihtiyarladıkları ve çalışamayacak hale geldikleri zaman kendisinin, çoluğunun çocuğunun nafakalarını tahtı temine almak üzere kurulduğunun müzakere edilmesi suretiyle çalışmalarda bu ana fikrin esas olarak kabulü zarurîdir.

Bu esas ve sosyal anlayış içersinde halihazır emeklilerin aldıkları ayda 33 lira gibi bir ailenin geçinmesine değil yaşamasına dahi imkân bahşetmeyen sembolik emeklilik aylığının tahlil edilerek mâkul bir esasa bağlanması zarurîdir.

İhtiyarlık sigortası bu kabil emeklilerin içinde bulunduğu mali müzayaka ve elim hayat şartları karşısında kendileri ve benzerleri için hiç de sosyal itimad veren ve çoluk çocuğun nafakasını tahtı temine alan bir manzara arzetmemektedir.

En azı üç nüfuslu bir aile ilarak kabul ettiğimiz 33 lira maaş ile emekliye ayrılan ekserisi alil ve çalışma gücünü kaybetmiş işçilerin en kısa zamanda ilgililerin sosyal vicdanlarına yakışır tarzda sıcak ve büyük alâkalarına mazhar olmaları zamanının geldiğine kaniim.

Cemil GİDER

Emek karşılığı

(Baş tarafı 3 ncüde)

nun birden bire normale girmesine de imkân olmadığını idrâk edenlerdeniz, ancak müessese malî durumuna göre programlı bir şekilde fırsat buldukça tedrici surette bunu temin edebilir kanaatindeyiz.

Çünkü senelik programında ayda 12-13 ton cam çekilmesi lâzımken işçilerimizin fevkalâde çalışması sayesinde bilhassa son aylarda çekiş 19-20 tona yükselmiştir. Bu da gösteriyor ki, işçilerimiz, tam randımanla çalışmakta haklı olarak da emeğinin karşılığını sermaye sahibinden istemektedir. Zaten sermaye sahibi de bunu kabul etmiş bulunmaktadır ki, bazı servislerimizde iş değerlendirilmesi hakkında bir ilerleme kaydedilmektedir.

Bu topraklar bahar için yaratılmıştır. Papatyaların, gelinciklerin, mor menekşeleri n ve çamların havasını koklamak için siz de kırlara açılın, dağ havası sizi gençleştirecek, günlük üzüntülerinizi unutturarak sizi saadete kavuşturacaktır.

BAHAR

Bu yıl kış bizi fazla hırpalamadı. Bir iki üzücü cilve yaptı; o kadar. Geçen yılın öldürücü nefesiyle her yana saldıran korkunç kışı, bu yıl bir rüya oldu. Pek fazla sıkıntı çekmeden bahara giriverdik. Nerede ise bu baharı da bir şey anlamadan elimizden kaçıracağız. Aman, baharın şu güzel günlerinin zevkini yudum, yudum hissetmeğe çalışalım. Şâirin hakkı var:

Bahar erdi, yine düştü letafet gülistan üzre
Yine oldu zeminin lûtfu galip âsûman üzre.

Ağaçlar zümrüt yeşil. Dallar renk renk. Çiçekler uçuşmada. Mevsimlerin sultanıdır şu bahar. Kana kana bugünlerin tadını çıkarmalıyız. Bir daha ele geçmez bu günler.

Âşıkların bayramıdır, bu mevsimi ferhunde dem.

Düşün bir defa: Kırdasın. Kuşlar cıvıl cıvıl cıvıldamakta üstündeki ağaçta. Sen bu ağacın serin gölgesine, yeşil çimenlerin üzerine uzanmışsın. Kollarını başının altına almış, tabiatın güzelliklerini seyretmektesin.

Gök masmavi. Bembeyaz bulutcuklar ağır ağır kaymakta. Güneşin taptaze sıcaklığını bütün benliğinle duymaktasın. Düşünüyorsun. Bu eşsizlikleri yaratan bir kuvvet var. Mırıldanıyorsun: «Yaşamak ne güzel!..»

Tabiatın derinliğine iner gibi oluyorsun. Hayatın mânasını hemen hemen duyuyorsun. Yaşamanın sırrına bir an erdiğini sanıyorsun. Boş bir sanı değil bu.

Esti nesimi nevbahar açıldı güller subhdem
Açsun bizimde gönlümüz saki meded sun camı Cem

Üzülmeğe değmez hayat. Yaşamalı, insan Gök nimetini yağdırıyor. Yer bereketini veriyor. Yaşayış yenileniyor. Yaşamayı kutla, yaşayış azmiyle göğsünü doldur, yaşayışın kudreti damarlarında dolaşsın. Baharın zevkini çıkar.

Bahar yine geldi dostlarım... Artık Boğaz, seyrine doyum olmaz güzellikleriyle, Adalar, çiçek ve çam kokuları sinmiş havasiyle, Marmara pırıltılı ve ışıklı sulariyle sizleri bekliyor. Çamlıca, papatyaların en güzelleriyle dolu olacaktır. Kırlar gelinciklerin göz alıcı renkleriyle süslenecektir.

Bahar yine geldi dostlarım... Sakın ihtiyar olmayın. Ve ihtiyarlar, sakın genç olduğunuzu bir an bile unutmayın!..

Açık mektup

«Sultanahmet İşçi Sigortaları Hastahanesi Dahiliye Mütehassısı Sayın bayan doktor Semiha Bilginer» e

Muhterem doktor:

İşçi vatandaşlara gösterdiğin alâka ve samimiyete ne kadar teşekkür etsek azdır. Atî sizin için parlaktır. Allah daima sizleri ve sizin gibileri sigortamızdan eksik etmesin. Bu münasebetle aynı hastahanede gayet temiz ve dürüst müşfik asistan doktor Abdulkadir beye de bilhassa teşekkür ederiz. Bir abla ve kardeş gibi hattâ bir anne gibi hastalarla yakinen alâkadar olan bayan hemşire Saraba da teşekkür ederiz. Bu üç ekip birbirile tam bir anlaşma içinde işçi kardeşlerimize feragatle hizmet etmektedirler. Var olsun sağ olsun işçi kardeşlerimiz sizleri daima kalbinde taşıyacaktır.

Fethi Ünal

Topkapı Cam İmalâthanesi sahibi Süleyman Gökyiğit hakkında kanunî takibat

Topkapı Cam imalâthanesi sahibi bundan bir müddet evvel işyerine giden sendikamız başkan, başkanvekili ve umumî kâtibini işçilerle emas ettirmemek için işyerine sokmak istememiştir.

İşverenin bu hareketi üzerine sendikamız heyeti fazlaca ileri gitmemiş ve iş yerini terketmiştir. 12 mayıs çarşamba günü ayni heyet tekrar iş yerine gitmiş, fakat iş verenden yine menfi cevap almıştır.

İşyerinin durumundan şüphelenen Merkez Sendika heyeti derhal Bölge Müdürlüğünden tmin ettiği iki iş müfettişi ile iş yerine bir baskın yapmış ve neticede küçük yaşta işçi çalıştırdığı tesbit edilmiştir.

Bölge Çalışma Müdürlüğü raporlarını vermiştir. Adalet bu günlerde bu davaya bakacaktır. Ayrıca İşçi Sigortaları da kendi vaziyesinden işe müdahale etmiştir. Şayet kaçak işçi çalıştırıldığı tesbit edilirse vergi mevzuunda Defderdarlık da alâkadar olacaktır.

Sendikacılığımız ne âlemde?

1947 senesinde kurulmaya başlayan sendikalarımızda hüzünle belirtmek isterim ki bir gerileme vardır. Evet, gerileme. Nasıl olur, diyenler çıkabilir. Nasıl olacak? Sendikalarımız maddî bakımdan belki eskiye nazaran zengindir, bu bir ilerleme olabilir. Ama ruhi bakımdan sendikacılık ruhu bakımından bir gerileme bugün gözle görünmektedir.

Okuyoruz... İkinci sendikalar kuruldu ve kurulmaktadır. Sendikalarda hizipler çarpışmaktadır. Liderlikle geçinenler gazetelere birbirinin aleyhinde türlü beyanlar vermektedir.

Ne acıdır ki, Türk - İş'i (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu) bugün piyango gelirine muhtaç eden durum sendikacılık ruhundaki gerilemenin en büyük delil değil midir?

H. K.